

Tillsynsplan 2017

Serveringstillstånd – Gnesta kommun

Innehåll

Bakgrund.....	3
Syfte med tillsynsverksamheten enligt alkohollagen	3
Tillståndsprövning av serveringstillstånd.....	3
Förebyggande arbete	4
Inre tillsyn	4
Yttre tillsyn.....	5
Samordnad yttre tillsyn	5
Uppföljande tillsynsbesök	5
Prioritering av objekt vad gäller tillsyn.....	6
Tillsyn av detaljhandel/servering av öl	7
Övergripande målformulering för 2017	8

Bakgrund

Staten, genom Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna, förordar att kommunernas skyldighet att utföra tillsyn enligt alkohollagen görs utifrån av en ansvarig nämnd beslutad tillsynsplan. Tanken är att en sådan tillsynsplan väsentligt strukturerar upp och underlättar verksamheten och också kan öka effekterna av det genomförda arbetet. I tillsynsplanen bör det specificeras vad kommunen under det kommande verksamhetsåret planerar att prioritera i sin tillsyn, antal tillsynsbesök, tematisk inriktning med mera.

Alkoholinspektörerna har tagit fram denna tillsynsplan för att beskriva och informera om hur tillsynsarbetet på alkohollagens område är planerat att genomföras under år 2017.

Nyköpings kommun som levererar tjänster till Gnesta, Trosa och Oxelösunds kommun har relativt goda resurser för att genomföra kvalitativ tillsyn i enlighet med alkohollagen.

Gnesta kommun finns representerat i Södermanlands län initieringsgrupp som består av tre representanter från polismyndigheten, skatteverket, länsstyrelsen och tre alkoholhandläggare i länet. Uppgiften är att varje år planera gemensamma tillsynsomgångar då samtliga kommuner i länet, så långt det är möjligt utför tillsynsbesök under en kortare tidsperiod med ett gemensamt tema. De länsgemensamma tillsynsbesöken beräknas till två tillfällen under året.

Gnesta kommun har vid årsskiftet 2016/2017 ett stabilt antal stadigvarande serveringstillstånd. Inför verksamhetsåret 2017 ser antalet ut som följer:

- Stadigvarande serveringstillstånd – 12 stycken

Syfte med tillsynsverksamheten enligt alkohollagen

All försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras. Servering av alkohol får endast ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet inte föreligger. Som ett särskilt skydd för ungdomar finns också åldersgränser som ska bevakas.

Tillståndsprövning av serveringstillstånd

Tillståndsprövningen omfattar arbete i huvudsak med stadigvarande tillstånd till allmänhet/slutna sällskap, tillfälliga tillstånd till allmänhet/slutna sällskap, utvidgade/ändrade serveringstillstånd och bolagsändringar i bolag som har aktuellt serveringstillstånd samt cateringverksamhet.

Förebyggande arbete

Förebyggande tillsyn kan röra vitt skilda områden men grundtanken är ändå att genom sådan tillsyn förebygga överträdelser av alkohollagen. Tillståndshavaren kan till exempel vända sig till tillsynsmyndigheten för svar på sina frågor för att kunna vara säker på vad som förväntas av denne. Även om en tillståndshavare förutsätts ha kunskap i alkohollagen för att vara lämplig att inneha ett serveringstillstånd, är det tillsynsmyndighetens uppgift att informera samtliga tillståndshavare om till exempel kommunala riktlinjer, aktuella lagändringar eller ny rättspraxis. Vidare är det myndighetens uppgift att tillhandahålla informationsmaterial och blanketter samt att sammanställa statistik. Myndigheten kan även arrangera krögarmöten eller utbildningar för restaurangpersonal. Slutligen är en viktig faktor i det förebyggande arbetet att myndigheten bedriver effektiv och regelbunden yttre och inre tillsyn.

I Gnesta kommun anordnar alkoholinspektörerna under år 2017 minst en så kallad Krögarträff. Syftet med dessa träffar är att upprätta en dialog och att föra ut information. Det är av vikt att alkoholinspektörerna kontinuerligt har en mötesplats och en dialog med kommunens krögare för att fånga inputs från krögarna.

Ambitionen är också att utbildning i ansvarsfull alkoholservice för krögare, restaurangpersonal och ordningsvakter ska fortsätta. Resultaten har visat sig vara mycket positiva i form av till exempel minskat alkoholrelaterat våld och förbättrat samsyn mellan myndighet och krogliv. Utbildning kommer att erbjudas vid minst ett tillfälle under år 2017.

Inre tillsyn

Inre tillsyn innebär att en skrivbordsbaserad kontroll sker av om förutsättningarna för tillstånd fortfarande föreligger.

Tillståndsenheten tar varje år emot tillståndshavarens restaurangrapport och tar på basis av denna ut en tillsynsavgift. Restaurangrapporten granskas med avseende på avvikelser; till exempel att en orimligt stor del av omsättningen härrör från alkoholförsäljning.

Uppgift om hur en tillståndshavare sköter sig i ekonomiskt hänseende inhämtas från skattemyndigheten eller kronofogdemyndigheten. Uppgift om hans personliga lämplighet kan inhämtas via polisen belastnings- och misstankeregister. Uppgift kan även hämtas från

Bolagsverket för kontroll av huruvida den personkrets som lämplighetsprövades inför tillståndsgivningen består eller om förändringar i denna har skett utan att anmälas till tillsynsmyndigheten. Information inkommer också till alkoholinspektörerna via samverkande myndigheter och från andra källor såsom allmänhet och media.

Alkoholinspektörerna arbetar under året kontinuerligt med inre tillsyn av tillståndshavare och dess bolag.

Yttre tillsyn

Yttre tillsynsbesök kan uppdelas i rutinbesök, påkallade besök och uppföljningsbesök. Alkoholinspektörerna genomför minst ett rutinbesök per tillståndshavare och år. Påkallade besök görs då inre tillsyn givits anledning till det. Uppföljningsbesök blir aktuella då missförhållanden förelegat vid tidigare besök.

Alkoholinspektörerna kontrollerar att de alkoholpolitiska kraven i lagen efterlevs genom observationer av hur verksamheten bedrivs. Huvudfokus ligger på ordning, nykterhet, och kontroll av att servering inte sker till underåriga och/eller märkbart påverkade personer. Vidare kontrolleras förekomsten av lagad mat samt att serveringsansvarig finns på plats. Kontroll sker också av att försäljningen sker i enlighet med tillståndet som det framgår av tillståndsbeviset. Hit hör frågor som rör vilka slag av alkoholdrycker som serveras, om servering sker till allmänheten eller till slutet sällskap, serveringslokalernas och kökets beskaffenhet, matutbud, serveringstid samt i förekommande fall om meddelade villkor för tillståndet följs. Vidare kontrolleras bland annat att förvarings- och förtäringförbudet följs, tillgången på lättdrycker samt eventuell marknadsföring. När det gäller servering av folköl så kontrolleras det på serveringsställen som enbart serverar folköl.

Samordnad yttre tillsyn

Vid minst ett tillfälle under verksamhetsåret genomförs en så kallad samordnad tillsyn. Samverkande parter med kommunen kan variera mellan till exempel Polismyndigheten, Skattverket, Miljöenheten och Räddningstjänsten.

Uppföljande tillsynsbesök

Uppföljande tillsynsbesök utförs om tillsynen påvisat allvarliga brister i verksamheten samt om sanktionsåtgärder har vidtagits. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångs- företeelse eller om bristerna är återkommande.

Prioritering av objekt vad gäller tillsyn

Gnesta kommun prioriterar sin tillsynsverksamhet utifrån en enkel riskanalysmodell där tillsynsobjekten delas in i fyra olika kategorier. Detta görs för att utnyttja kommunens resurser på området så effektivt som möjligt och för att arbetet ska få så stor effekt som möjligt där effekten bäst behövs.

Mycket hög prioritet

De tillståndshavare som har tillstånd för servering till allmänheten och med ett återkommande nöjesutbud för unga eller vuxna eller har haft allvarliga och/eller återkommande brister. Något av följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Nöjesrestaurang/disco/pub med låg matförsäljning och hög alkoholförsäljning
- Återkommande störningar
- Återkommande brister och förseelser enligt alkohollagen
- Tillståndshavaren har meddelats varning
- Serveringsställen med sena serveringstider

Hög prioritet

De tillståndshavare som har tillstånd till allmänheten eller har haft mindre allvarliga brister. Något av följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Serveringsstället vänder sig till unga vuxna
- Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten
- Matrestaurang med hög alkoholförsäljning
- Nöjesutbud förekommer tillfälligt eller under viss period
- Brister av mindre allvarlig karaktär har förekommit under den senaste treårsperioden

Låg prioritet

De tillståndsinnehavare som vänder sig till slutna sällskap, föreningar som återkommande ansöker om serveringstillstånd till slutet sällskap, lunchrestauranger eller restauranger med serveringstillstånd till allmänheten med hög kostnadsbild där familjer och äldre gäster är huvudsakliga besökare. Något av följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Låg försäljning
- Inget nöjesutbud
- Inga kända störningar

Mycket låg prioritet

De tillståndshavare som endast vänder sig till ett slutet sällskap och där inga ordningsstörningar är kända.

Gnesta kommun ska varje år kategorisera tillståndshavarna enligt ovanstående riskbedömning. Kategoriseringen utgör underlag för detaljplanering av tillsynsarbetet. Kategoriseringen kan komma att ändras under innevarande verksamhetsår om till exempel brister uppmärksammas på ett mindre prioriterat serveringsställe.

Tillsyn av detaljhandel/servering av öl

Med öl avses folköl

Enligt alkohollagen ska den som bedriver detaljhandel eller servering av öl anmäla detta till kommunen på särskild blankett. Försäljningsstället har skyldighet att utöva särskild tillsyn i form av egenkontroll över försäljningen samt att ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

Egenkontrollprogrammet ska bl.a. innehålla uppgifter om hur man informerar personalen om regler för försäljning, om vem som är försäljningsansvarig, rutiner för ålderskontroll och hur man informerar om dem. Vid servering av öl ska egenkontrollen inriktas i huvudsak på att servering inte sker till underåriga eller märkbart påverkade gäster samt att det råder ordning och nykterhet på serveringsstället.

Varje anmält försäljningsställe kommer i enlighet med tillsynsplanen att få minst ett (1) besök vartannat. Kommunens tillsyn av ölförsäljning ska främst inriktas på att ge råd, stöd och information till näringsidkarna, det vill säga förebyggande tillsyn. Genom tillsynen riktas särskild uppmärksamhet på hur egenkontrollen fungerar och hur den används. På detta sätt påminns näringsidkarna om att följa bestämmelserna om åldersgränser och att ha egna rutiner för att följa alkohollagen.

Kommunen kan dock ingripa med försäljningsförbud eller om det bedöms som en alltför ingripande åtgärd, besluta om att meddela en varning till försäljningsstället om brister uppmärksammas.

Övergripande målformulering för 2017

- Minst ett tillsynsbesök hos samtliga tillståndshavare i Gnesta kommun
- Genomförande av så kallad Krögarträff
- Minst ett utbildningstillfälle vad gäller "Ansvarsfull alkoholservice"
- Löpande och kvalitativ inre tillsyn
- Samverkan med andra myndigheter
- Kompetensutveckling

Ellinor Lundin

Miljöchef

Marie Johannesson

Alkoholinspektör

Lukasz Kraczek

Alkoholinspektör